

Jaarverslag 2024

Stichting Vogelringstation Meijendel

Dit is een uitgave van Stichting Vogelringstation Meijndel. De stichting houdt zich bezig met de studie van in het wild levende vogels door middel van ringonderzoek in Meijndel, Wassenaar.

Colofon

Cornelis Fokker (kwikstaarten)
Els van Muiswinkel (CES)
Peter Spierenburg (DietBank)
Rinse van der Vliet (zoönosen)
Vincent van der Spek (overige teksten)

Eindredactie

Els van Muiswinkel, Vincent van der Spek & Rinse van der Vliet

Foto voorblad: Koekoek, tweede-kalenderjaar mannetje, Meijndel, Wassenaar, 26 mei 2024
(Vincent van der Spek).

Stichting Vogelringstation Meijndel

Acaciastraat 212
2565 KJ Den Haag
t: 06 - 41 00 98 89
m: v.vanderspek@gmail.com

Rekeningnummer: NL41 INGB 0001531203 t.n.v. Stichting Vogelringstation Meijndel te Den Haag.

Het ringonderzoek van stichting Vrs Meijndel is mede mogelijk dankzij Dunea (terreinvergunningen, faciliteiten en onderhoud, financiële ondersteuning), Staatsbosbeheer (terreinvergunningen Duivenvoordse Polder), het Vogeltrekstation (ringvergunningen) en de Haagse Vogelbescherming (financiële ondersteuning).

SUMMARY

In 2024, 4 453 birds divided over 82 species were ringed in the dunes of Meijendel, Wassenaar, Zuid-Holland, the Netherlands. An additional 885 birds with rings (most of them ringed by ourselves) were controlled. These birds were trapped during 79 days (515 hours), spread over all months of the year bar January. The number of birds trapped was well below the average of 6170 of the previous ten years. Our breeding bird census CES was fairly poor and as in 2023, the number of reed dependent birds was low during late summer and early autumn dispersion/migration. Common Reed Warbler – the most commonly ringed bird in Meijendel after Blackcap – for instance had its second poor year in a row. In autumn, there were no invasions or influxes to speak of. Nonetheless, Water Rail, Skylark, Grey Wagtail and Cetti's Warbler had a good year. Despite the fairly low overall number of catches, the species diversity was a higher than in most years, with 82 species trapped (the average over the past ten years being 78). Four regular species were missing in action in 2024: not a single Sparrowhawk, Woodpigeon, Barred Warbler or Bluethroat was ringed. Unusual captures were of a Red-backed Shrike (our second), Pallas's Leaf Warbler (3rd), Melodious Warbler (5th) and Little Bunting (7th).

- The smallest number of Blackcaps since 2013 was ringed (n=716). It was however still the most frequently caught bird of the year: 19% of all birds was a Blackcap. Robin was the second most frequently ringed species, with 604 individuals (14%).
- Seven out of the 22 most commonly ringed species of this century were caught considerably more often than usual.
- 17 of the 24 most commonly ringed species were caught considerably less often.
- Five species were ringed in record numbers: Woodcock (5; was 4), Cuckoo (3; 1), House Martin (26; 12), Stonechat (12; 11) and Grey Wagtail (57; 47).
- The most special recovery was of a Reed Bunting that was ringed on Jersey, Channel Islands two years earlier, the first ever Jersey ring for our site.
- We hosted ten excursions for educational purposes.

These birds were ringed for the following projects:

1. Constant Effort Sites (CES) (since 2000)

European survey (EURING) on songbird populations. With 430 individuals trapped, this was a below average year.

2. Zoonoses (since 2016)

For the first time since the start of the project, we did not collect any blood samples.

3. DNA study on Chiffchaffs (since 2009)

In 2023, a PhD study by one of the ringers was started at Naturalis/ University of Leiden, based on data partially collected in Meijendel. Two papers were prepared.

4. DietBank

We participated in this project from the University of Groningen and Naturalis. We collected 96 faeces samples from breeding birds in order to gain insights in their diets.

5. Spring migration, dispersion and autumn migration (since 1963)

In general it was a poor autumn for many species.

6. White and Pied Wagtail colour ringing

A new colour ring project in collaboration with two other coastal ringing sites. Unfortunately it was the poorest spring in years, with only 18 individuals ringed.

7. Skylark project

For this new national project no less than 287 birds were ringed.

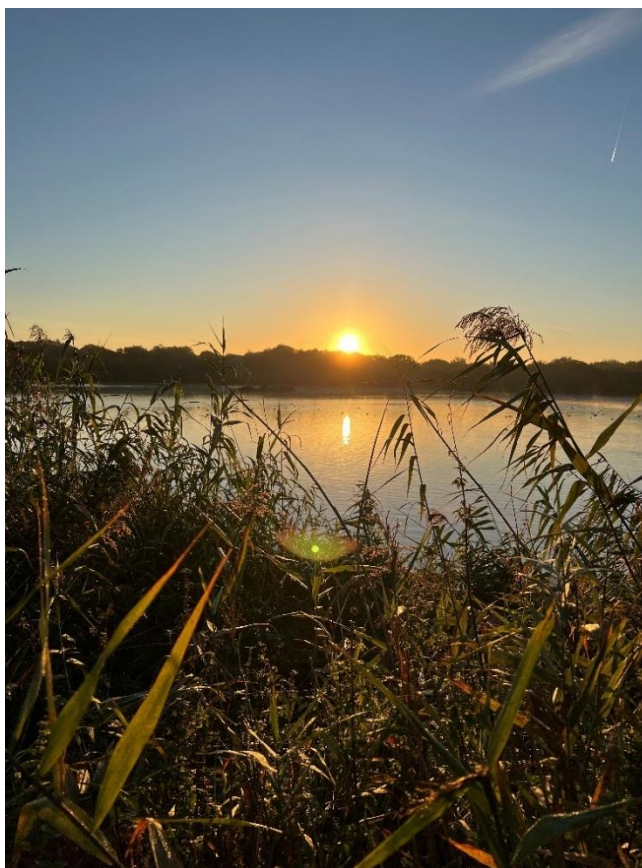
8. Retrapping Adults for Survival (RAS) Jack Snipe (since 2009)

A bird from the previous winter was re-trapped, showing site fidelity.

SAMENVATTING

Het aantal vogels dat in Meijndel, Wassenaar, Zuid-Holland geringd werd, was het laagst sinds 2017. In totaal werden 4.453 vogels geringd, ruim onder het gemiddelde van de tien voorgaande jaren (6.170). Broedvogelonderzoek CES was mager en net als in 2023 waren de aantallen vogels in de nazomer en dan met name de rietvogels erg laag. Kleine Karekiet – langjarig de op één na meest gevangen soort – viel wederom in negatieve zin op. In het najaar waren er geen influxen of invasies. Soorten die het in het najaar desondanks goed deden waren Cetti's Zanger, Veldleeuwerik, Grote Gele Kwikstaart en Waterral. Ondanks het magere totaal aantal vangsten vingen we 82 soorten, vier meer dan gemiddeld in de voorgaande tien jaren. Vier reguliere soorten ontbraken in 2024: er werd geen enkele Sperwer, Houtduif, Sperwergrasmus of Blauwborst gevangen. De meest bijzondere vangsten waren die van Grauwe Klauwier (tweede), Pallas Boszanger (derde), Orpheusspotvogel (vijfde) en Dwerggors (zevende).

- Zwartkop (n=716; 19% van het totaal aantal vangsten) was zoals in de meeste jaren de vaakst geringde soort, maar dat was voor deze soort met het laagste jaartotaal sinds 2013. Roodborst was de op één na vaakst geringde soort (604; 14%).
- Zeven van de 24 in deze eeuw meest geringde soorten werden ruim vaker geringd dan gemiddeld.
- 17 van de 24 meest geringde soorten werden juist ruim minder vaak geringd.
- Bij vijf soorten was sprake van een jaarrecord: Houtsnip (5; was 4), Koekoek (3; 1), Huiszwaluw (26; 12), Roodborsttapuit (12; 11) en Grote Gele Kwikstaart (57; 47).
- De meest bijzondere terugmelding was van een Rietgors, die twee jaar eerder op Jersey, Kanaaleilanden was geringd: niet eerder vingen we een vogel met een Jersey-ring.
- We ontvingen tien excursies.

Figuur 1. Uitzicht vanaf de ringbaan, 29 september 2024 (Jasper Suijten)

De vogels werden geringd in het kader van de volgende projecten:

1. Broedvogelonderzoek Constant Effort Sites (CES; sinds 2000)

Broedvogelonderzoek CES was met 440 individuele vogels niet heel goed.

2. Zoönosenonderzoek (sinds 2016)

Voor het eerst werden dit jaar geen monsters verzameld.

3. DietBank

In 2024 deed Vrs Meijndel mee aan het landelijke DietBank-project van Universiteit Groningen en Naturalis. We verzamelden 96 poepmonsters van broedvogels die inzicht moeten geven in hun diëten.

4. DNA-onderzoek naar Tjiftjaffen

Alle data zijn eerder al verzameld. Die maken deel uit van een promotietraject van één van de ringers van Vrs Meijndel aan Universiteit Leiden. Er zijn twee publicaties voorbereid.

5. Kleurringproject Witte en Rouwkwikstaart (nieuw)

Een nieuw project, samen met twee andere ringstations. Helaas was het een matig voorjaar. Er werden slechts 18 exemplaren gekleurringd.

6. Veldleeuwerikproject

Voor dit nieuwe landelijke project werden liefst 287 exemplaren geringd.

7. Voorjaarsek, dispersie en najaarsek (sinds 1963)

Naast Veldleeuwerik viel Grote Gele Kwikstaart in positieve zin op, verder was het een karig najaar.

8. Soortgericht onderzoek (RAS) Bokje in de Duivenvoordse Polder (sinds 2008)

Dit jaar werden slechts tien exemplaren geringd. Wel was er voor het eerst een terugvangst uit een eerder jaar.

De vogels werden gevangen door een team van acht ringvergunninghouders en veertien assistenten. Het dagelijks bestuur van de stichting bestond uit Vincent van der Spek (voorzitter), Jort Verhulst (secretaris) en Rinse van der Vliet (penningmeester).

Figuur 2. Voor veel soorten was het een mager jaar, maar er werden recordaantallen van de Grote Gele Kwikstaart geringd. Deze tweede-kalenderjaar op 8 maart 2024 was bovendien onze eerste voorjaarsvangst ooit (Vincent van der Spek).

INHOUDSOPGAVE

Summary.....	3
Samenvatting.....	4
Dankwoord.....	7
1. Inleiding.....	8
1.1 Algemeen.....	8
1.2 Medewerkers.....	8
1.3 Machtigingen en vergunningen.....	8
1.4 Publicaties, excursies en media.....	8
2. Onderzoeken en inspanning.....	9
2.1 Onderzoeken	9
2.2. Inspanning	9
3. Resultaten.....	10
3.1 Aantallen geringde vogels en vogelsoorten	10
3.2 Terugmeldingen.....	12
3.3 Jaar- en dagrecords	14
3.4 Nieuwe soorten en andere bijzondere vangsten	15
3.5 Najaarsfenologie.....	17
3.6 Broedvogelonderzoek Constant Effort Sites (CES).....	18
3.7 Zoönosenonderzoek	21
3.8 DietBank	21
3.9 Kleurringproject Rouw- en Witte Kwikstaart.....	22
3.10 Veldleeuwerikenproject.....	23
3.11 Retrapping Adults for Survival (RAS) Bokje	23
Bijlage 1 Aantal geringde vogels 2000-2023	24
Bijlage 2 Overzicht terugvangsten ontvangen in 2023.....	27
2.1 Selectie eigen terugvangsten	27
2.2 Elder geringd, door Vrs Meijndel teruggevangen	28
2.3 Door Vrs Meijndel geringd, elders teruggemeld	29
Bronnen.....	31

DANKWOORD

Allereerst dank aan Dunea voor de prettige reguliere contacten, de terreinvergunningen, de financiële bijdrage en het beheer en onderhoud van het terrein en de hut, met name aan Niels Frenken-Kimpel, Amy van Nobelen en Chiel van Rijn. De beheervrijwilligers van Dunea verwijderden in twee ochtenden de ongewenste populierenopslag. Ook de reguliere aanloop van boswachters werd gewaardeerd. Maarten Langbroek (Staatsbosbeheer) verleende de vergunningen voor de Duivenvoordse Polder (Bokjes). Het bestuur van VWG Meijendel wordt bedankt voor de samenwerking. Adri Remeeus is al jaren een spil bij het Bokjesproject. Het bestuur van de Haagse Vogelbescherming zijn wij dankbaar voor de financiële steun. Ringers op andere locaties deelden veel informatie. Het Vogeltrekstation ten slotte wordt bedankt voor de machtigingen en de 'korte lijntjes'.

Figuur 3. Ringen betekent ook: veel onderhoud. Op de foto's voeren Maarten en Jasper maai- en opruimwerkzaamheden uit rondom de slagnetten, 3 augustus 2024 (Erwin Mulders).

1. INLEIDING

1.1 Algemeen

In dit jaarverslag worden de inspanningen en resultaten van Stichting Vogelringstation Meijndel, Wassenaar, Zuid-Holland (hierna: Vrs Meijndel) uit het jaar 2024 weergegeven. In hoofdstuk 1 komen diverse algemene onderwerpen over het ringstation en de ringers aan bod, in hoofdstuk 2 worden de methoden en het weer besproken. Het derde hoofdstuk geeft een overzicht van de vangsten weer, die per project kort zijn uitgewerkt.

1.2 Medewerkers

In 2024 bestond de ringgroep uit de ringvergunninghouders Wijnand Bleumink, Cornelis Fokker, Vincent van der Spek (voorzitter), Peter Spierenburg, Jan Vegelin, Jort Verhulst (secretaris), Maarten Verrips en Rinse van der Vliet (penningmeester) en de assistenten Sander Bik, Edwin Bosch, Rob ter Ellen, Nadine Hollevoet, Romy van der Kooij, Els van Muiswinkel, Sjaak Schilperoort, Guus Slinkert, Gijsbert Twigt en Jasper Suijten. Jesper van Elk, Samira al Gimandari, Erwin Mulders, Esther Remmerswaal en Joas de Vreugd liepen mee om te verkennen of zij aan willen sluiten als assistent.

1.3 Machtigen en vergunningen

Ringvergunningen ('machtigingen') worden op voorspraak van het Centrum voor Vogeltrek en -demografie ("Het Vogeltrekstation") te Wageningen afgegeven door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. De benodigde terreinvergunningen werden verstrekt door de beheerders Dunea (Meijndel) en Staatsbosbeheer (Duivenvoordse Polder).

1.4 Publicaties en excursies

Publicaties

De vangsttotalen per dag zijn online te vinden op [Trektellen.nl](https://trektellen.nl). Herman van Oosten publiceerde in Limosa zijn onderzoek naar Nachtegalen in Meijndel waarvoor wij twee jaar kleurringen hebben aangelegd (van Oosten 2024). Het jaarverslag over 2023 (Van der Spek et al 2024) is verschenen en er was een bijdrage in Hollands Duinen over het Zoönose onderzoek in Meijndel (van der Vliet 2024).

Excursies

We ontvingen tien excursies, één in maart (Dunea-medewerkers met hun kinderen) en negen tussen augustus en november: de Dunea (vrijwilligersdag), Bewonersvereniging De Kievit uit Wassenaar, Haagse Vogelbescherming, ecologisch adviesbureau Ecoresult, Jeugdnatuurwacht Delft, het ministerie van I&W en Dagjeindennatuur.nl (3x).

Figuur 4. Jonge excursiedeelnemers, 30 maart 2024 (Peter Spierenburg)

2. ONDERZOEKEN EN INSPANNING

2.1 Onderzoeken

Onderzoeken

We namen deel aan acht projecten:

1. Het gestandaardiseerde broedvogelonderzoek Constant Effort Sites (CES).
2. Trek/dispersie.
3. Het DNA-onderzoek naar herkenning, voorkomen en temporele spreiding van tjiptjafstaxa. Het veldwerk is afgerond, er is (en wordt) gewerkt aan publicaties.
4. Het zoönosenproject, waarbij een selectie van soorten bemonsterd wordt voor onderzoek naar virussen.
5. DietBank: het verzamelen van poepmonsters van insectenetende vogels, om zo meer inzicht te krijgen in insectenpopulaties en hun rol in het voedselweb van insectenetende vogels.
6. Soortgericht project Veldleeuwerik.
7. Kleurringproject Witte Kwikstaart.
8. Retrapping Adults for Survival (RAS) Bokje (in de Duivenvoordse Polder).

2.2 Inspanning

In 2024 is in Meijndel (dus excl. RAS Bokje) ca. 515 uur geringd (trektellen.nl). Die uren waren verdeeld over 79 onderzoeksdagen, verspreid over alle maanden van het jaar minus januari (Tabel 1). Deze inspanning ligt rond het langjarig gemiddelde sinds 2000 (=81 dagen), maar is wel het laagst sinds 2019. Topjaren waren 2021 en 2022, met resp. 105 en 100 vangdagen. Vooral het aantal vangdagen in juli-augustus was in 2024 lager dan in veel andere jaren.

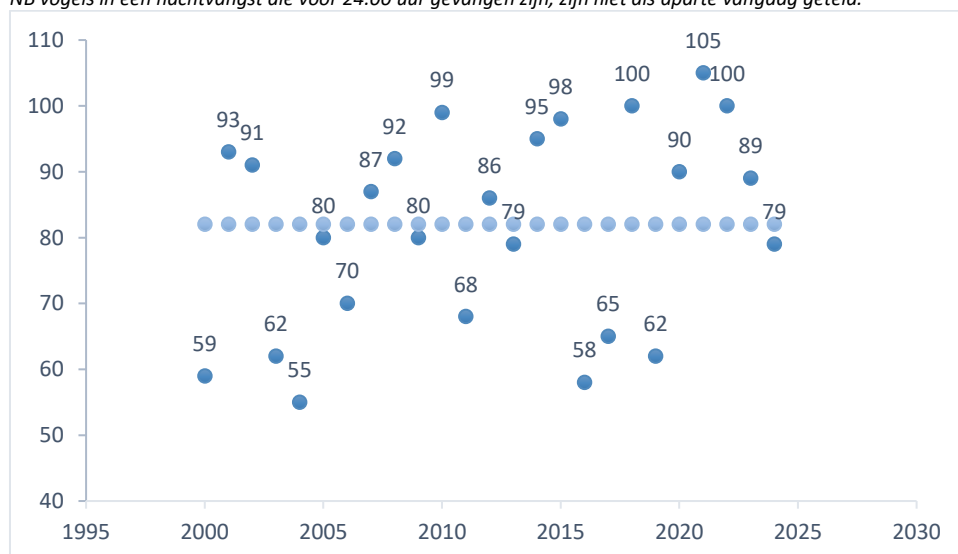
Tabel 1. Aantal ringdagen per maand in 2024

jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	tot
0	4	13	3	4	4	4	9	12	15	8	3	79

zwart= alleen geluid van niet-zangvogels toegestaan i.v.m. broedvogeltellingen en CES (tevens beperkt aantal vangdagen met mistnetten).

blauw= maanden waarin vrijwel zonder beperkingen geringd kon worden, m.u.v. middelste zaterdag van september – maart (i.v.m. Sovon-wintervogeltellingen; geen geluid).

NB vogels in een nachtvangst die voor 24.00 uur gevangen zijn, zijn niet als aparte vangdag geteld.

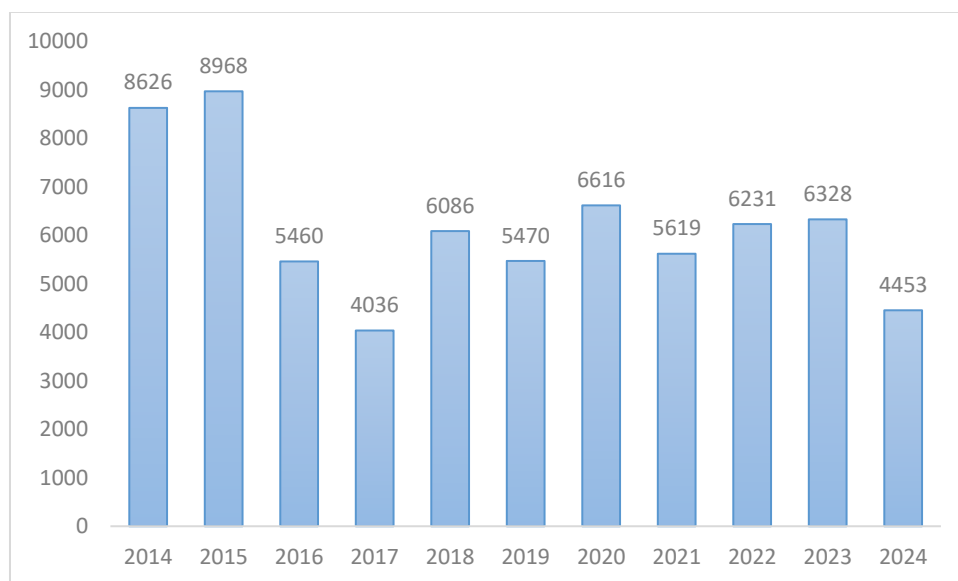

Figuur 5. Aantal ringdagen per jaar in Meijndel 2000-2024. Spreiding 55-105, gemiddeld 82 (stippellijn).

3. RESULTATENOVERZICHT

3.1 Aantallen geringde vogels en vogelsoorten

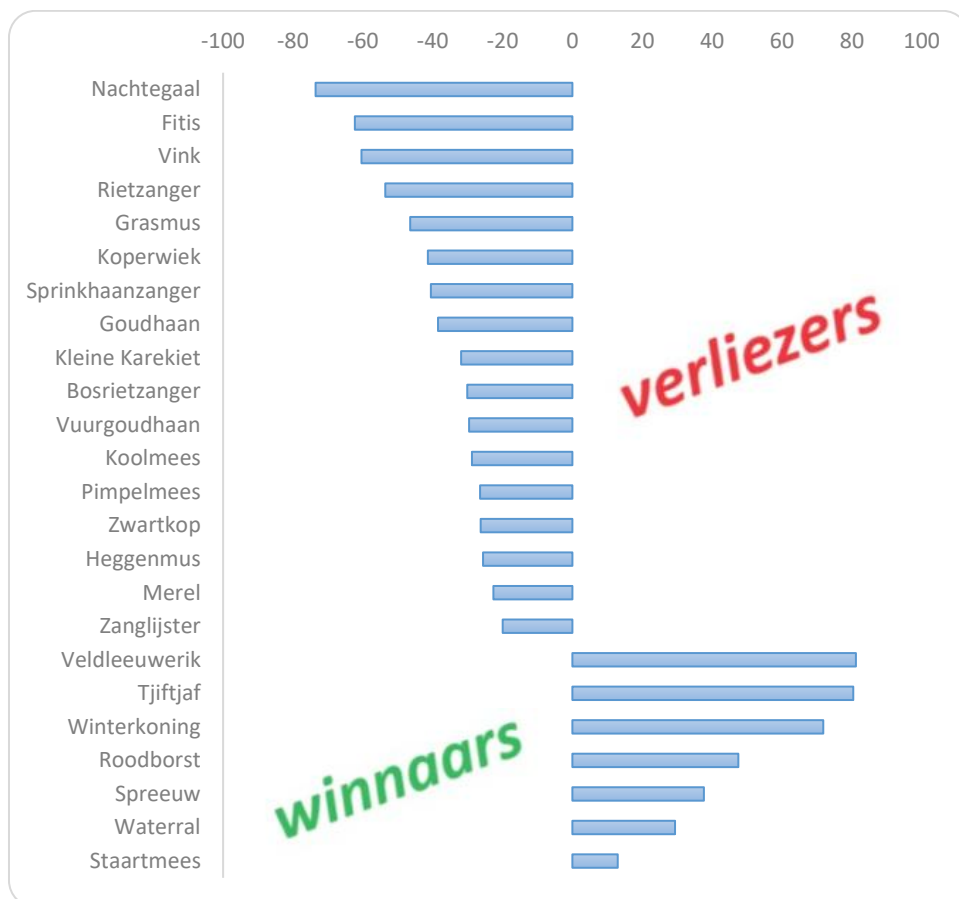
In totaal werden in Meijndel 4.453 vogels geringd, het laagste aantal sinds 2017 en ruim minder dan het gemiddelde over de tien voorgaande jaren (=6.170; zie Figuur 6). Per vangdag werden gemiddeld slechts 56 vogels geringd. De afgelopen tien jaar was alleen 2021 slechter. Het gemiddelde over 2014-2023 is 75 (spreiding: 54-94). Het jaar kwam nooit 'op stoom'. De slagnetvangsten in het voorjaar vielen tegen. Broedvogelonderzoek CES was nog redelijk, maar tijdens de vroege zomer werd weinig geringd vanwege ongunstig weer. De zomervangsten van **Nachtegalen** vielen, zoals vaker de laatste jaren, tegen en ook **Fitis** beleefde een zeer slecht jaar. Net als in 2023 waren de aantallen vogels in de nazomer en dan met name de rietvogels erg laag. **Kleine Karekiet** viel wederom in negatieve zin op, met slechts 379 vangsten, al waren het er wat meer dan een jaar eerder. Veelzeggend is dat van geen enkele soort meer dan duizend exemplaren werden geringd, bij lange na niet zelfs: Zwartkop was met 716 vangsten de meest algemene soort, verder passeerde alleen **Roodborst** (604) de grens van vijfhonderd. In het najaar waren er geen influxen of invasies. Soorten die het in het najaar desondanks goed deden waren **Cetti's Zanger**, **Veldleeuwerik** en **Grote Gele Kwikstaart**, en **Waterral** werd voor het eerst in jaren weer wat meer geringd, mede dankzij een opvallende piek in augustus. Liefst zeventien van de in deze eeuw meest geringde vogelsoorten werden veel minder vaak geringd dan gemiddeld, terwijl er maar zeven soorten aanzienlijk vaker werden geringd (Figuur 6). Zie *bijlage 1* voor een overzicht van alle vangsten in 2024.

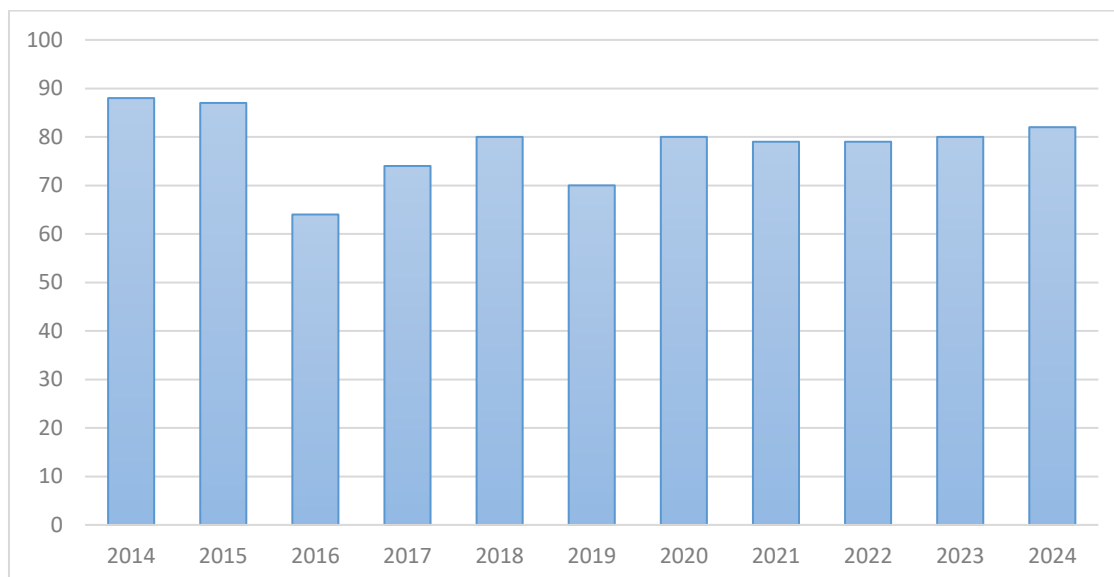
Figuur 6. Aantal nieuw geringde vogels in Meijndel per jaar 2014-2024.

De vangsten in 2024 waren verdeeld over 82 soorten (gemiddeld in 2014-2023: 78). Daarmee was, ondanks de lage aantallen vogels, de soortendiversiteit juist hoger dan gemiddeld, maar toeval speelt daarbij een rol: liefst 23 soorten werden maar eenmaal gevangen. Er waren vier soorten die in 2024 ontbraken terwijl ze de afgelopen tien jaar (vrijwel) jaarlijks werden geringd: Sperwer, Houtduif, Sperwergrasmus en Blauwborst. In Meijndel zijn tussen 2000 en 2024 nu 127.404 vogels van 153 soorten geringd¹.

¹ Door de stichting zijn tussen 1963 en 1999 nog 13 soorten geringd die sinds 2000 niet gevangen zijn: Tafeleend, Patrijs, Blauwe Kiekendief, Smelleken, Zomertortel, Kortteenleeuwerik, Duinpieper, Noordse Kwikstaart, Raddes Boszanger, Europese Kanarie, Frater, Roodmus, Wilgengors en Bosgors.

Figuur 7. Jaarlijks in Meijndel geringde soorten die in 2024 beduidend minder vaak werden geringd dan in 2000-2023, of juist vaker, in percentages. Alleen soorten met een jaargemiddelde van >25 exemplaren en een afwijking van >10% zijn opgenomen. Invasiesoorten zijn buiten beschouwing gelaten.

Figuur 8. Aantal in Meijndel geringde vogelsoorten in 2014-2024 (gemiddelde 2014-2023: 78)

De tien soorten die in deze eeuw het vaakst in Meijndel zijn geringd, zorgen voor ruim twee derde (68%) van alle vangsten (Tabel 2). Net buiten de top tien vallen Tuinfluiter (3.551) en Grote Barmsijs (3.273). Merel zakt sinds 'merelziekte' Usutu steeds verder weg. In 2024 zorgden de tien algemeenste soorten voor zelfs 73% van alle vangsten (Tabel 3).

Tabel 2. De tien meest geringde soorten in Meijndel in de periode 2000-2023

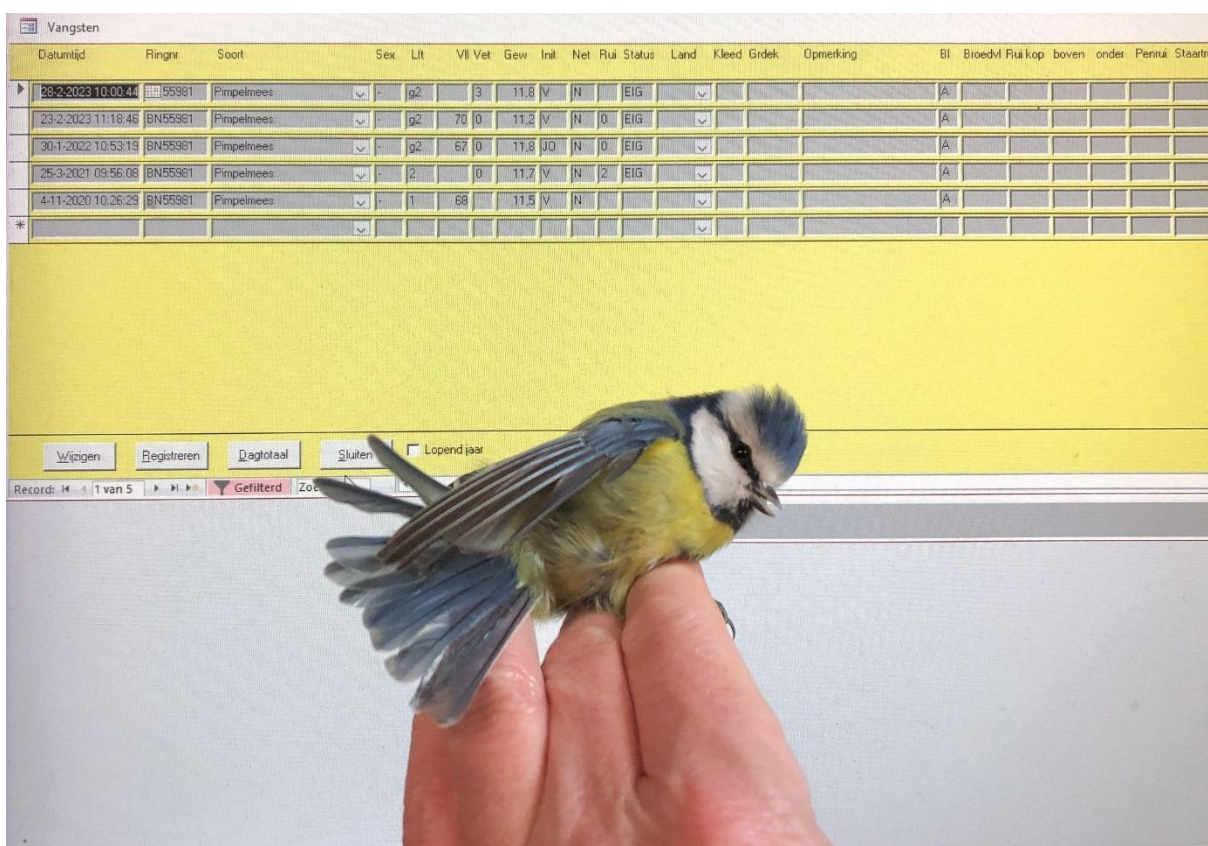
soort	aantal	% totaal
Zwartkop	23.302	19%
Kleine Karekiet	13.349	11%
Roodborst	9.827	8%
Pimpelmees	7.796	6%
Koolmees	5.996	5%
Goudhaan	5.812	5%
Tjiftjaf	5.587	5%
Graspieper	4.130	3%
Merel	4.094	3%
Veldleeuwerik	3.690	3%
totaal	83.444	68%

Tabel 3. De tien meest geringde soorten in Meijndel in 2024

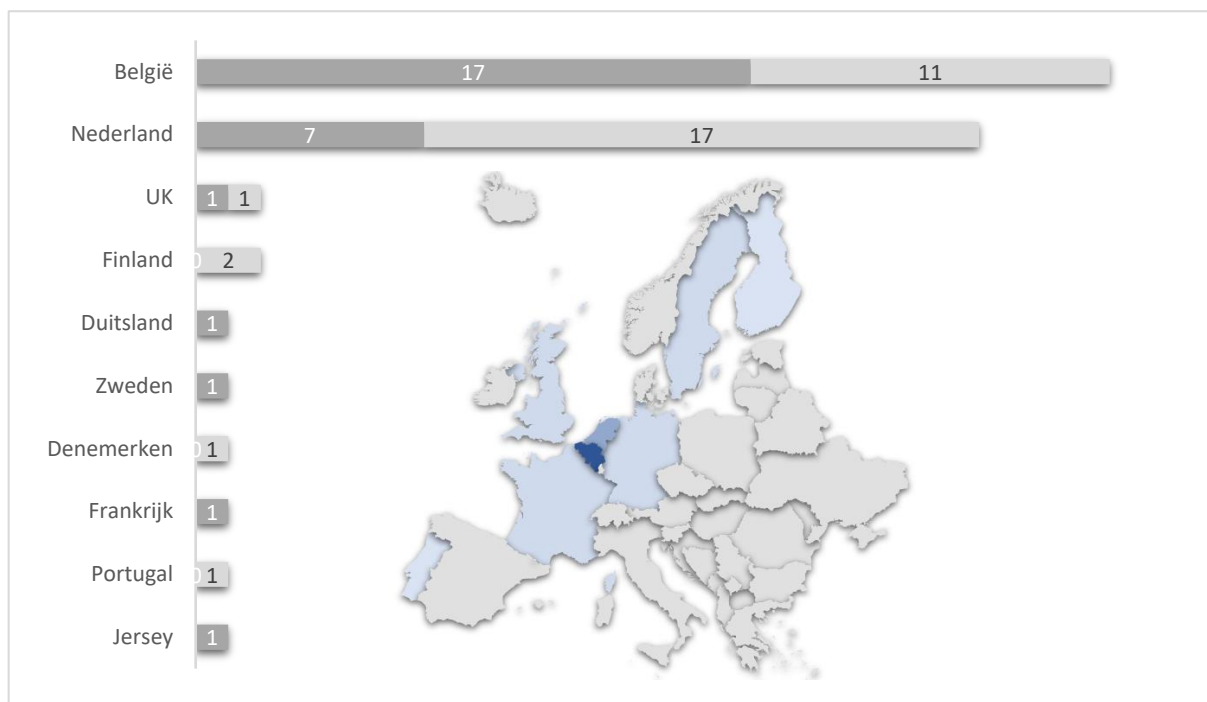
soort	aantal	% totaal
Zwartkop	716	19%
Roodborst	604	14%
Tjiftjaf	420	9%
Kleine Karekiet	379	9%
Veldleeuwerik	259	6%
Pimpelmees	239	5%
Koolmees	178	4%
Graspieper	170	4%
Tuinfluitier	150	3%
Goudhaan	149	3%
totaal	3264	73%

3.2 Terugmeldingen

In 2024 controleerden we 885 vogels van 30 soorten. 35 door ons geringde vogels (20 soorten) werden elders teruggemeld: 17 in Nederland, 18 in het buitenland (Figuur 10). Daarnaast waren er 29 terugmeldingen verdeeld over 11 soorten van ringen die niet door onszelf waren aangelegd: (slechts) zeven elders uit Nederland en 22 uit het buitenland. Daar zaten een paar merkwaardig late terugkoppelingen uit België bij. Voor een overzicht van alle terugvangsten, zie *bijlage 2*.

Figuur 9. Pimpelmees, adult, 13 december 2024 (Erwin Mulders). In ons invoersysteem (ontwikkeld door Arnold Wijker/ Vrs Castricum) kunnen we direct zien wanneer een door onszelf geringde vogel eerder is gevangen. Deze Pimpelmees werd voor de vijfde winter op rij teruggevangen.

3.3 Jaar- en dagrecords

Ondanks het kwantitatief magere jaar werden van vijf soorten de hoogste aantallen ooit geringd (Tabel 4). Voor **Houtsnip** geldt dat het jaarrecord voor het derde jaar op rij werd aangescherpt. Dat houdt direct verband met de verbeterde vangmethode: het gebruik van warmtebeeldcamera's waarmee ze opgespoord worden, waarna ze met een schepnet worden gevangen – al hangen ze ook af en toe 'ouderwets' in een mistnet. Ook voor **Koekoek** is de vangmethode verbeterd, met een 3D geprinte dummy en een nieuwe netopstelling. Het leverde een jaar- en een dagrecord op. Voor vangsten van **Huiszwaluw** zijn we al jaren afhankelijk van groepen boven de plas foeragerende vogels in het vroege najaar. Dat gebeurt niet jaarlijks en daarom worden ze onregelmatig geringd. Alle **Huiszwaluwen** werden op twee opeenvolgende dagen geringd, waarvan vooral de tweede productief was (tevens dagrecord). Bijna de helft van alle vangsten uit de geschiedenis van het Vrs stamt nu uit 2024 (26 van de 58). **Roodborsttapuit** verbeterde het jaarrecord voor de vijfde keer in zes jaar. Voorheen was deze soort merkwaardig schaars voor een ringplek in de duinen. Het oude jaarrecord van **Grote Gele Kwikstaart** stamde uit 2007. Een precieze oorzaak van het recordaantal in 2024 is niet aan te wijzen. We proberen de soort al jaren standaard te vangen in het najaar, maar van een verhoogd voorkomen langs telposten in de regio was geen sprake. Naast deze jaarrecords was 2024 kwantitatief het tweede jaar ooit voor **Boerenzwaluw** (4; recordjaar is 8 in 2007), **Cetti's Zanger** (40; exclusief diverse terugvangsten uit eerdere jaren; 55 in 2022) en **Winterkoning** (92; 114 in 2022).

Tabel 4. Jaarrecords Vrs Meijendel in 2024

Soort	Aantal	Vorige record
Houtsnip	5	4 (2023)
Koekoek	3	1 (meerdere jaren)
Huiszwaluw	26	12 (2015)
Roodborsttapuit	12	11 (2023)
Grote Gele Kwikstaart	57	47 (2007)

Tabel 5. Dagrecords Vrs Meijendel in 2024

Soort	Datum	Aantal	Oude record
Koekoek	26 mei	2	1 (meerdere dagen)
Huiszwaluw	5 september	22	8 (13 september 2009 & 10 september 2015)

Figuur 11. Een 3D-geprinte en door Peter geschilderde dummy maakt deel uit van de nieuwe vangopstelling voor Koekoek (Peter Spierenburg).

Figuur 12. Jort haalt een Koekoek uit het net van de nieuwe opstelling, 9 juni 2024 (Erwin Mulders).

Figuur 13. Houtsnip, eerste-kalenderjaar, 23 november 2024 (Jort Verhulst).

Figuur 14. Huiszwaluw, eerste kalenderjaar, 31 augustus 2024 (Vincent van der Spek).

Figuur 15. Voor Cetti's Zanger was 2024 het op één na beste jaar. De soort wordt pas sinds 2016 structureel geringd. Dit is een adult, een terugvangst van een jaar eerder, 2 november 2024 (Vincent van der Spek).

3.4 Nieuwe soorten en bijzondere vangsten

Er werd in 2024 geen nieuwe soort voor de ringbaan gevangen. Bijzondere vangsten waren er in de vorm van de tweede **Grauwe Klauwier** (de vorige stamde uit 1972²), derde **Pallas' Boszanger** (alle sinds 2010), vijfde **Orpheusspotvogel** (alle sinds 2021), zevende **Dwerggors** en negende **Beflijster**³. Landelijk algemenere soorten die in ons werkgebied maar weinig worden geringd, waren **Knobbelzwaan** (8^e), **Bosruiter** (9^e) en **Koekoek** (7-9^e). **Boerenwaluw** was sinds 2015 niet meer gevangen, **Waterhoen** en **Huiswaluw** werden voor het laatst in 2019 geringd.

Figuur 16. In het voorjaar waren opvallend veel zingende Grauwe Klauwieren aanwezig in Meijndel, waaronder eentje op de ringbaan. Op 25 mei hing deze vogel in een mistnet. Het was de eerste vangst voor de stichting sinds 1972 (Vincent van der Spek).

Figuur 17. Orpheusspotvogel, Meijndel, Wassenaar, 18 mei 2024 (Jasper Suijten).

Figuur 18. Dwerggors, eerste-kalenderjaar 12 oktober 2023 (Jasper Suijten).

² Door Vrs Wassenaar (onze 'voorganger') zijn in 1927-1942 nog eens 21 exemplaren geringd.

³ Door Vrs Wassenaar en het Vogeltrekstation (onze 'voorganger') zijn er in 1927-1962 vier geringd.

Figuur 19. Beflijster, eerste-kalenderjaar vrouwtje, 2 november 2024 (Vincent van der Spek).

Figuur 20. Aan het eind van het jaar worden de vangmiddelen opgeruimd voor de winter. De derde Pallas' Boszanger voor de stichting hing op deze opruimdag in een mistnet, een prachtige uitsmijter, 23 november 2024 (Vincent van der Spek).

3.5 Najaarsfenologie

Vanwege het teruggetrokken gedrag van veel vogels is de najaarsfenologie beter te bepalen op ringstations dan in het veld. Dit geldt zowel voor de vroegst arriverende doortrekkers die niet in Meijndel (of zelfs Nederland) broeden, als voor de laatste doortrekkers, inclusief de broedvogels (Tabel 6-7). In 2024 springen drie vangsten eruit. Bij zowel **Snor** (vroegste ooit) en **Spotvogel** (laatste ooit) scheelde het maar een dagje ten opzichte van het vorige record, maar de **Bladkoning** op 15 september arriveerde liefst vier dagen eerder dan bij het vorige fenologische record. Dit was tevens de eerste bewezen Bladkoning voor Nederland in 2024. De start van het najaar ligt arbitrair op 1 juli.

Tabel 6. Najaarsfenologie: de eerste vangdata van najaarstrekkers in Meijndel in 2000-2024

Soort	Eerste 2024	Eerste 2000-2023
<i>Draaihals</i>	30 augustus	10 augustus 2014
<i>Goudhaan</i>	5 oktober	24 augustus 2022 ¹
<i>Vuurgoudhaan</i>	6 september	19 augustus 2005
Bladkoning	15 september	19 september 2015
<i>Siberische Tijftjaf</i>	25 oktober	3 oktober 2020
Snor	20 juli	21 juli 2011
<i>Spotvogel</i>	28 augustus	7 juli 2018
<i>Sperwergrasmus</i>	-	5 augustus 2012
<i>Kramsvogel</i>	2 november	4 september 2012
<i>Koperwiek</i>	12 oktober	26 september 2008
<i>Paapje</i>	17 augustus	8 augustus 2014
<i>Bonte Vliegenvanger</i>	28 augustus	1 augustus 2018
<i>Grote Gele Kwikstaart</i>	18 september	7 september 2008
<i>Keep</i>	alleen voorjaar	27 september 2017
<i>Kleine Barmsijs</i>	alleen voorjaar	30 september 2020

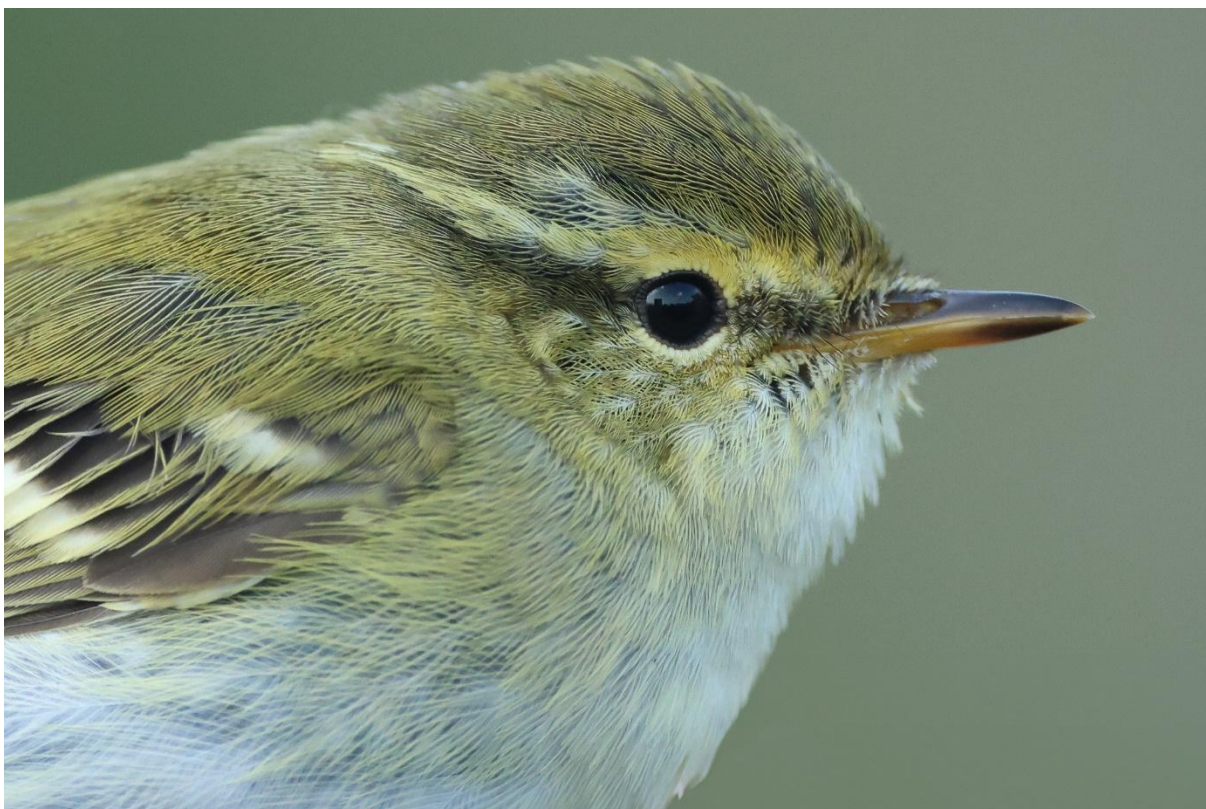
¹ Een opmerkelijk zomergeval van 31 juli 2010 is buiten beschouwing gelaten

Blauw = record in 2024

- = in 2024 niet geringd

Tabel 7. Najaarsfenologie: de laatste vangdata van najaarstrekkers in Meijndel in 2000-2024

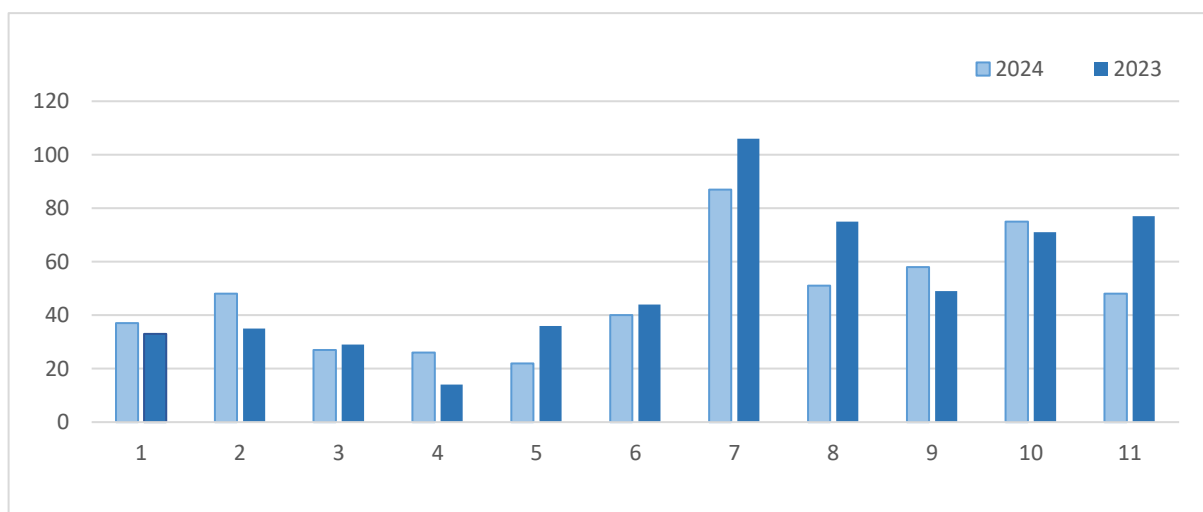
Soort	Laatste 2024	Laatste 2000-2022
<i>Draaihals</i>	30 augustus	20 september 2012
Bladkoning	19 oktober	5 november 2019
<i>Fitis</i>	20 september	14 oktober 2009
<i>Siberische Tijftjaf</i>	25 oktober	2 december 2020
<i>Snor</i>	12 augustus	21 september 2005
<i>Sprinkhaanzanger</i>	18 september	6 oktober 2015
<i>Rietzanger</i>	21 september	7 oktober 2007
<i>Bosrietzanger</i>	30 augustus	27 september
<i>Kleine karekiet</i>	18 oktober	27 november 2007
Spotvogel	31 augustus	30 augustus 2020
<i>Braamsluiper</i>	22 september	9 oktober 2020
<i>Grasmus</i>	6 september	5 oktober 2019
<i>Tuinfluit</i>	5 oktober	16 november 2001
<i>Sperwergrasmus</i>	-	4 november 2018
<i>Grauwe Vliegenvanger</i>	31 augustus	5 september 2021
<i>Nachtegaal</i>	31 augustus	13 september 2009
<i>Blauwborst</i>	-	15 oktober 2023
<i>Gekraagde Roodstaart</i>	20 september	24 oktober 2021
<i>Paapje</i>	31 augustus	6 oktober 2018
<i>Bonte Vliegenvanger</i>	28 augustus	19 september 2020
<i>Boompieper</i>	30 augustus	10 oktober 2021

Figuur 21. Deze Bladkoning op 15 september was niet alleen onze vroegste ooit, het was in 2024 zelfs de allereerste waarneming in heel Nederland (Vincent van der Spek).

3.6 Constant Effort Sites (CES)

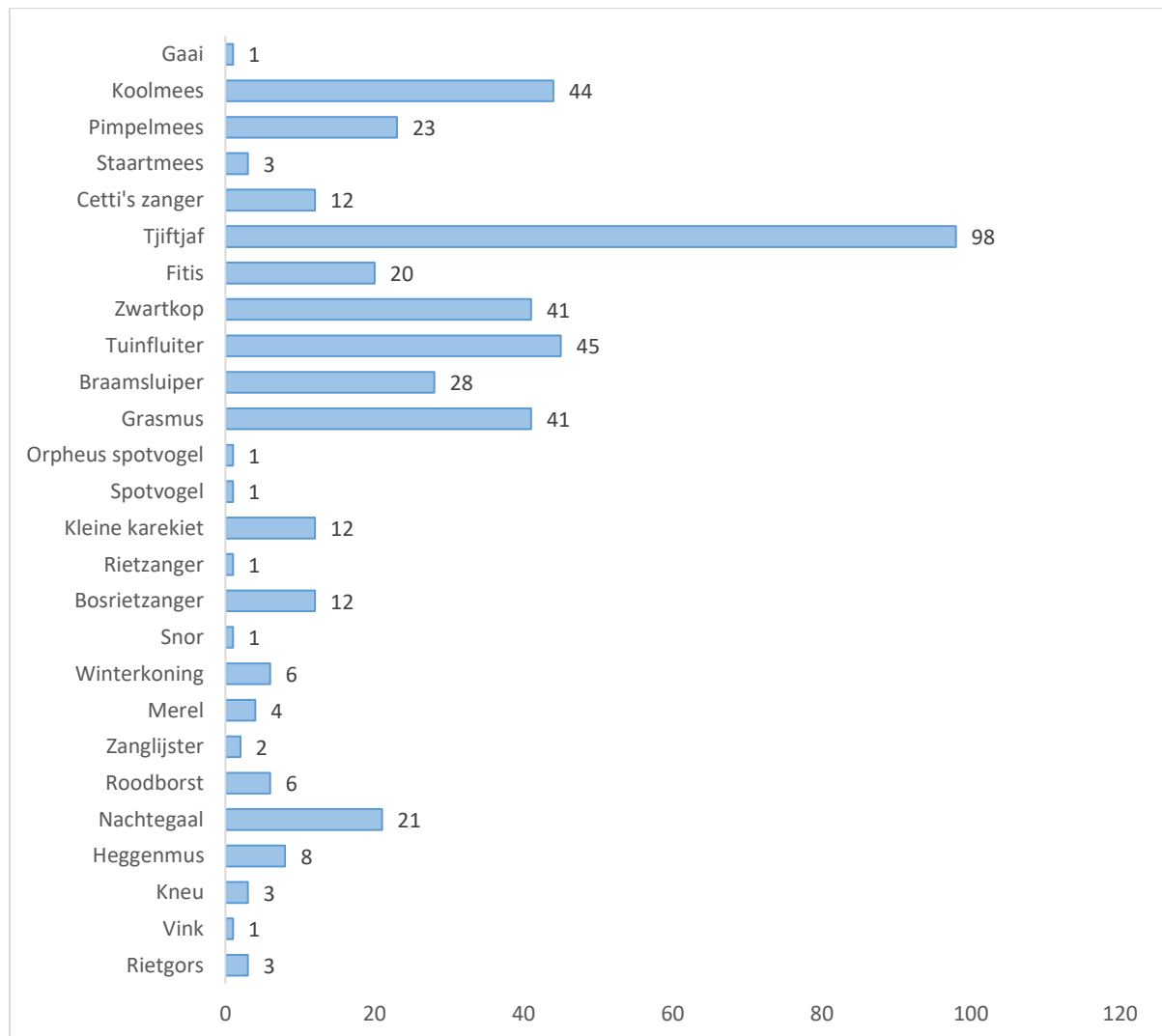
In 2024 namen we voor het 25^e jaar achtereenvolgens deel aan het internationale broedvogelonderzoek CES, waarbij op gestandaardiseerde wijze informatie wordt verzameld die bijdraagt aan het verklaren van (inter)nationale veranderingen in vogelpopulaties. Verspreid over 11 vangdagen waren er 519 vangsten van 440 unieke vogels, verdeeld over 27 soorten (Figuur 22).

Figuur 22. Vangsten per CES-ronde in 2024 en 2023.

Zowel het aantal vogels als de variatie in soorten was lager dan een jaar eerder. In 2024 werden wel Snor (nieuw voor de CES), Merel, Zanglijster en Kneu gevangen, die in 2023 ontbraken. Bij Snor ging het vrijwel zeker om een doortrekkende, of uitzwervende jonge vogel, aangezien deze soort niet in Meijndel broedt. Beflijster was zonder twijfel een doortrekker, deze soort broedt in het geheel niet in Nederland. Ten opzichte van de vangsten tijdens CES 2023 ontbraken IJsvogel, Grote Bonte Specht,

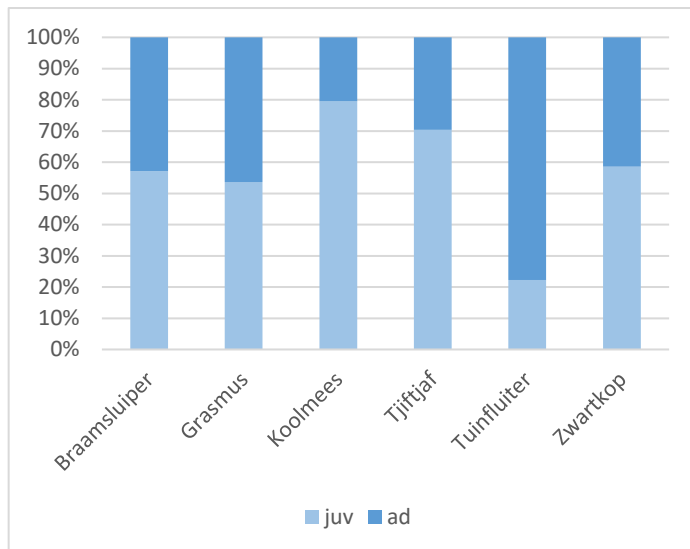
Kleine Bonte Specht, Kuifmees, Sprinkhaanzanger, Boomklever, Boomkruiper, Blauwborst, Goudvink en Groenling. Vorig jaar was er een territoriale Orpheusspotvogel aanwezig in ons vanggebied, vier dagen na de vangst van deze vogel werd er zelfs een tweede geringd. Verrassend was dat er dit seizoen weer één werd geringd.

Figuur 23. Soorten en aantal geringde exemplaren (unieke vogels) in CES 2024.

Verhouding adulte – juveniele vogels

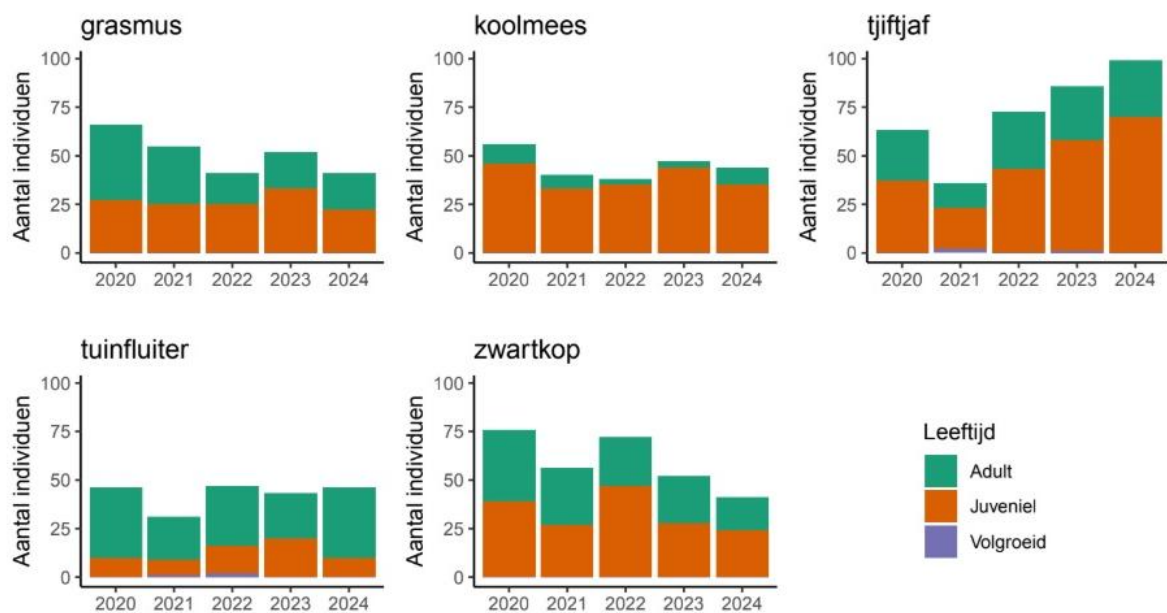
De verhouding tussen adulte en juveniele vogels biedt informatie over het broedsucces. Vanwege de beperkte steekproefgrootte zijn betrouwbare uitspraken over de situatie in Meijndel niet mogelijk. CES heeft namelijk vooral waarde op grotere schaal, omdat het op tientallen plaatsten in Nederland (en honderden in Europa) plaatsvindt. Het is evengoed leuk en soms indicatief om de situatie van onze vangplek voor 2024 nader te bekijken. De totale verhouding juveniele/adulte vogels was $247/216 = 1.14$ (vorig jaar: 1.29), maar net als vorig jaar is er grote variatie tussen soorten. Er werden t.o.v. eerdere jaren opvallend weinig jonge Tuinfluiters geringd.

Figuur 24. Verdeling juveniele:adulte vogels tijdens CES 2024.

Wanneer we kijken naar de meest gevangen vogels in de afgelopen jaren, zien we het volgende beeld (met dank aan de analyse van het Vogeltrekstation):

Top 5 gevangen soorten - Aantal gevangen individuen over de jaren

Terugvangsten

In totaal waren er acht terugvangsten van elders geringde vogels:

- ➔ Eén vogel uit 2023: een Zwartkop uit België.
- ➔ Twee vogels uit 2022: een Nachtegaal en een Tjiftjaf uit België.
- ➔ Daarnaast vier Tjiftjaffen en één Nachtegaal die in elders in Meijndel als nestjong geringd waren door Herman Oosten i.h.k.v. specifiek onderzoek naar deze soorten.
- ➔ Van de adulte vogels waren er 50 (41%) in voorgaande jaren in Meijndel geringd (of gecontroleerd in het geval van elders geringde vogels).
- ➔ Interessante terugvangsten waren dit jaar: een Grasmus in 2020 door ons geringd (als 2kj) en sindsdien gecontroleerd in 2021, 2023 en 2024 en een Tuinfluiter door ons geringd in 2021 (als >1j) die vervolgens jaarlijks gecontroleerd is.

3.7 Zoönosenonderzoek

In het kader van het landelijke onderzoek One Health naar zoönosen (van dieren op mensen overdraagbare virussen) verzamelen we bloedmonsters en keel- en cloacaswabs van vogels. Die kunnen (vooral) door geïnfecteerde muggen worden besmet. Het onderzoek richt zich met name op drie virussen met een Afrikaanse oorsprong: het Usutu-, Westnijl- en Sindbisvirus. Dit jaar werd voor het eerst sinds 2016 geen enkele vogel bemonsterd.

3.8 DietBank

In 2024 deed Vrs Meijndel mee aan het landelijke DietBank-project van Universiteit Groningen en Naturalis. Er zijn steeds meer alarmerende berichten over de achteruitgang van insectenpopulaties. Tegelijkertijd is het niet duidelijk hoe dit doorwerkt in de populaties van vogels die leven van insecten: We weten simpelweg niet welke insecten de verschillende vogelsoorten in de loop van het jaar eten. Het doel van het Dietbank is om hiervoor een open-toegankelijke databank te bouwen met informatie over het dieet van insectenetende vogelsoorten. Hiervoor worden monsters verzameld van uitwerpselen van vogels. Met een nieuwe techniek van DNA metabarcoding kan DNA van insecten worden geïsoleerd en vervolgens worden vergeleken met dat van de soorten aanwezig in museumcollecties. Zo kan worden vastgesteld welke insecten een vogel heeft gegeten.

Er kan zelfs de verhouding tussen soorten worden bepaald en (uit de maaginhoud van de verorberde insecten) wat insecten zelf hebben gegeten. Met de opbouw van de databank ontstaat meer zicht op de rol van insecten in voedselketens, maar ook hoe het gesteld is met de insectenbiodiversiteit zelf. Voor het onderzoek hebben we in 2024 tijdens CES 96 monsters verzameld. We vangen dan tenslotte de broedvogels waarvan we zeker weten dat deze in het gebied verblijven en niet alleen langs trekken. De insecten die gevonden worden zullen ze daarom in Meijndel zelf gegeten hebben. Het verzamelen gaat eenvoudig, omdat vogels nadat ze uit het net zijn gehaald regelmatig poepen. Daarvoor stoppen we papieren zakken in de reguliere bewaarzakjes, waaruit de uitwerpselen verzameld worden. Dat gaat in een monsterbuisje met alcohol, dat bewaard wordt in de vriezer totdat deze naar het lab wordt verstuurd. Wanneer de monsters geanalyseerd worden is nog niet bekend. In elk geval zijn ze veilig gesteld en kunnen ze bijdragen aan de opbouw van een schat van informatie over insecten en insectenetende vogels. In 2025 zetten we het onderzoek voort.

Figuur 25. Verzamelbuisjes met vogelpoep. Analyses moeten zorgen voor meer inzicht in de welke insecten vogels hebben gegeten (Jasper Suijten)

3.9 Kleurringproject Rouw- en Witte Kwikstaart

Jaarlijks worden op ringbanen langs de Hollandse kust ca. 100 Witte kwikstaarten en enkele Rouwkwikstaarten gevangen. Het aantal terugmeldingen van deze noeste ringarbeid bleef echter bedroevend laag, wat de aanleiding was om in 2024 te starten met een kleurringproject op drie ringbanen. Het kleurringen van kwikstaarten vergroot de kans op terugmeldingen aanzienlijk, mede

gezien het feit dat Witte kwikstaarten vaak in de nabijheid van mensen ‘wonen’. In de Amsterdamse Waterleidingduinen (AWD) werd geringd met een gele marker (links), bij Vrs Van Lennep (Bloemendaal) een groene en bij Vrs Meijndel een rode. Vrs Castricum besloot helaas om niet mee te doen. In 2024 werden totaal 57 ‘witte kwikstaarten’ gekleurringd, waarvan er ten minste één als Rouwkwikstaart werd gedetermineerd, 25 in de AWD, 14 bij Van Lennep en 18 in Meijndel. Daarmee was 2024 was een mager jaar, wat onder meer kwam door de beperkte vangstcapaciteit bij Van Lennep door hoog water op hun vanglocatie, maar toch zeker ook vanwege het vele slechte weer (regen) tijdens de voorjaarsstrek. De meerderheid van de kwikstaarten werd geringd voor 15 mei (33 ex.), maar ook in de zomer en tot in september zijn nog exemplaren van ringen worden voorzien. Ondanks de wellicht tegenvallende vangsten, werden acht exemplaren na de vangst teruggezien. Een terugmeldpercentage van 14% is zonder kleurringen ondenkbaar voor deze soort. Aflezingen werden vrijwel uitsluitend gedaan in de duingebieden nabij de ringbanen zelf, maar een in Meijndel geringde vogel (Rm/WRR) werd een dag na het ringen in de AWD afgelezen. De meest spraakmakende aflezing was die van Ym/RRY, geringd op 11 maart in de AWD en op 24 maart afgelezen op het Westerse Veld (Vlieland). Ten slotte zorgde ook Gm/RRR voor een noemenswaardige aflezing. Deze jonge vogel werd op 3 augustus geringd op Van Lennep, en werd op 29 september afgelezen op een akker in Hoofddorp. Deze aflezing inspireert om ook eens te gaan zoeken op akkers of natte graslanden in de binnenduinrand naar geringde kwikstaarten. Al met al bleek het een succesvol seizoen en zijn de verwachtingen voor 2025 hooggespannen.

Figuur 26. Witte Kwikstaart op de slag, vlak voordat de vogel gevangen werd, Meijndel, Wassenaar, 8 maart 2024 (Vincent van der Spek).

3.10 Veldleeuweriken

Sinds 2024 is er door de Ringersvereniging een landelijk project voor het gericht vangen van Veldleeuweriken opgezet, dat aansluit bij wat er in omringende landen aan veldleeuwerikenvangsten gebeurt. Daarbij worden in de periode september – november en februari – maart veelal 's nachts veldleeuweriken gevangen. Het doel is om meer inzichten te krijgen in de bewegingen. In feite verandert daarmee niet veel voor ons, omdat we al veel langer een focus leggen op deze soort. In 2024 werden 259 leeuweriken geringd, alle gedurende nachtvangsten in oktober en november. Dat was het hoogste aantal sinds 2013 (287). Er waren geen terugmeldingen. Bijvangsten tijdens de nachtvangsten waren twee (van in 2024 in totaal drie) Ransuilen en een Kerkuil.

Figuur 27. Veldleeuwerik, 23 oktober 2024 (Jasper Suijten)

3.11 Retrapping Adults for Survival (RAS) Bokje

Het onderzoek naar plaatstrouw en overleving van Bokjes in de Duivenvoordse Polder, Leidschendam werd voor het zestiende jaar uitgevoerd. De klad zit al jaren in de aantallen. Wederom waren er niet veel Bokjes aanwezig en er werden er slechts tien geringd. Wel werd voor het eerst (eindelijk!) een vogel uit een vorige winter teruggevangen. Er wordt na 2025 geëvalueerd of en hoe lang we dit project nog voortzetten, en wat we met de data gaan doen.

Figuur 28. Eén van de standaardmaten die van de Bokjes wordt genomen, is de lengte van de kop met de snavel, Duivenvoordse Polder, Leidschendam, 16 november 2024 (Kevin Holleman)

BIJLAGE 1 AANTAL GERINGDE VOGELS 2000-2024

Sinds 2000 zijn 153 soorten en zeven ondersoorten geringd. In de tabel zijn per (onder)soort de jaartotalen van 2000-2024 bij elkaar opgeteld en is het gemiddelde aantal vangsten per jaar berekend. Dat is weggezet tegen het resultaat van 2024. Terugvangsten zijn in deze tabel niet opgenomen.

Tabel 8. Totaal aantal geringde vogels plus jaargemiddelden per soort in 2000-2023 t.o.v. 2024

nr	soort	00-23	gem.	2024
1	Knobbelzwaan	7	0	1
2	Krakeend	1	0	0
3	Krooneend	2	0	0
4	Kwartel	108	5	3
5	Fazant	2	0	0
6	Lepelaar	1	0	0
7	Roerdomp	1	0	0
8	Woudaap	1	0	0
9	Blauwe Reiger	1	0	0
10	Buizerd	6	0	0
11	Sperwer	49	2	0
12	Waterral	946	39	51
13	Porseleinhoen	62	3	2
14	Kwartelkoning	2	0	0
15	Waterhoen	41	2	1
16	Meerkoet	4	0	0
17	Bontbekplevier	10	0	0
18	Kleine Plevier	11	0	2
19	Goudplevier	6	0	0
20	Kievit	5	0	0
21	Krombekstrandloper	1	0	0
22	Bonte Strandloper	41	2	0
23	Bokje	3	0	1
24	Watersnip	55	2	1
25	Houtsnip	13	1	5
26	Rosse Grutto	1	0	0
27	Regenwulp	4	0	0
28	Wulp	16	1	0
29	Tureluur	3	0	0
30	Zwarte Ruiter	1	0	0
31	Groenpootruiter	16	1	0
32	Witgat	111	5	1
33	Bosruiter	8	0	1
34	Oeverloper	39	2	0
35	Steenloper	2	0	0
36	Kokmeeuw	20	1	0
37	Stormmeeuw	112	5	0
	<i>Russische Stormmeeuw*</i>	9	0	0
38	Kleine Mantelmeeuw	1	0	0
39	Zilvermeeuw	3	0	0
40	Grote Mantelmeeuw	1	0	0
41	Holenduif	1	0	0
42	Houtduif	28	1	0
43	Koekoek	4	0	3
44	Kerkuil	9	0	1
45	Bosuil	2	0	0
46	Ransuil	33	1	3
47	Velduil	1	0	0
48	Gierzwaluw	98	4	1
49	IJsvogel	103	4	6
50	Draaihals	50	2	1
51	Groene Specht	8	0	0
52	Grote Bonte Specht	97	4	6
53	Kleine Bonte Specht	23	1	0
54	Torenvalk	10	0	1
55	Boomvalk	1	0	0
56	Klapekster	5	0	0
57	Grauwe Klauwier	0	0	1
58	Gaai	65	3	1
59	Ekster	22	1	1
60	Kauw	2	0	0
61	Zwarte Kraai	9	0	0
62	Pestvogel	4	0	0
63	Glanskop	73	3	1
64	Kuifmees	5	0	1
65	Zwarte Mees	678	28	0
66	Pimpelmees	7796	325	239
67	Koolmees	5996	250	178
68	Buidelmees	4	0	0
69	Baardmannetje	50	2	0
70	Boomleeuwerik	153	6	5
71	Veldleeuwerik	3431	143	259
72	Oeverzwaluw	12	1	0
73	Boerenzwaluw	17	1	4
74	Huiszwaluw	32	1	26
76	Staartmees	701	29	33
	<i>Witkopstaartmees</i>	7	0	0

nr	soort	00-23	gem.	2024
77	Pallas' Boszanger	2	0	1
78	Bladkoning	120	5	8
79	Humes Bladkoning	2	0	0
80	Bruine Boszanger	10	0	0
81	Tijftjaf	5587	233	420
	<i>Scandinavische Tijftjaf**</i>	5	0	0
82	Siberische Tijftjaf	55	2	2
83	Fitis	2418	101	38
	<i>Noordse Fitis</i>	2	0	0
84	Waterrietzanger	5	0	0
85	Rietzanger	672	28	13
86	Veldrietzanger	2	0	0
87	Struikrietzanger	2	0	0
88	Bosrietzanger	824	34	24
89	Kleine Karekiet	13349	556	379
90	Grote Karekiet	8	0	0
91	Spotvogel	32	1	3
92	Orpheusspotvogel	4	0	1
93	Sprinkhaanzanger	2219	92	55
94	Snor	33	1	2
95	Sperwergrasmus	34	1	0
96	Braamsluiper	932	39	35
97	Humes Braamsluiper**	1	0	0
	<i>Siberische Braamsluiper**</i>	2	0	0
98	Grasmus	2509	105	56
99	Tuinfluitier	3551	148	150
100	Zwartkop	23302	971	716
101	Goudhaan	5812	242	149
102	Vuurgoudhaan	2215	92	65
103	Winterkoning	1285	54	92
104	Boomklever	7	0	0
105	Boomkruiper	429	18	13
106	Spreeuw	1081	45	62
107	Merel	4094	171	132
108	Beflijster	4	0	1
109	Kramsvogel	1010	42	1
110	Zanglijster	1979	82	66
111	Koperwiek	1351	56	33
112	Grote Lijster	6	0	0
113	Grauwe Vliegenvanger	11	0	2
114	Roodborst	9827	409	604
115	Blauwborst	61	3	0

nr	soort	00-23	gem.	2024
116	Noordse Nachtegaal	3	0	0
117	Nachtegaal	2629	110	29
118	Kleine Vliegenvanger	1	0	0
119	Withalsvliegenvanger	1	0	0
120	Bonte Vliegenvanger	107	4	1
121	Zwarte Roodstaart	3	0	0
122	Gek. Roodstaart	501	21	13
123	Paapje	54	2	3
124	Roodborsttapuit	65	3	12
125	Tapuit	5	0	1
	<i>Groenlandse Tapuit</i>	4	0	0
126	Huisemus	1	0	0
127	Ringmus	22	1	0
128	Heggenmus	1806	75	56
129	Gele Kwikstaart	12	1	0
130	Gr. Gele Kwikstaart	310	13	57
131	Witte Kwikstaart	284	12	21
132	Rouwkwikstaart	32	1	0
	<i>witte kwikstaart spec</i>	0	0	1
133	Grote Pieper	1	0	0
134	Boompieper	124	5	11
135	Graspieper	4130	172	170
136	Waterpieper	30	1	0
137	Oeverpieper	30	1	2
138	Vink	727	30	12
139	Keep	83	3	1
140	Groenling	456	19	17
141	Putter	7	0	0
142	Sijs	244	10	26
143	Kneu	14	1	3
144	Grote Barmsijs	3273	136	5
145	Witstuitbarmsijs	2	0	0
146	Kleine Barmsijs	958	40	1
146	<i>barmsijs spec**</i>	243	10	0
147	Goudvink	125	5	3
	<i>Noordse Goudvink</i>	5	0	0
148	IJsgors	1	0	0
149	Sneeuwgors	1	0	0
150	Geelgors	2	0	0
151	Ortolaan	1	0	0
152	Dwerggors	3	0	1
153	Rietgors	362	15	5
	Totaal	122951	5123	4453

** Geen van de gevangen Stormmeeuwen vertoont een combinatie van kleeckenmerken die diagnostisch is voor de ondersoort heinei, de Russische Stormmeeuw (Adriaens & Gibbins, 2016). De vogels zijn echter geen 'klassieke' nominaat canus. Het lijken intergrades, of de heinei-type vogels die (nog?) niet met zekerheid gedetermineerd kunnen worden (60% van de populatie). De maten wijzen wel op Russische – al dienen die uiteraard met de nodige voorzichtigheid geïnterpreteerd te worden*

*** Alleen gevallen opgenomen op basis van mtDNA-analyses.*

**** Van de niet op taxon gedetermineerde barsijzen is geen jaargemiddelde berekend.*

Figuur 29. Erwin en Samira halen twee IJsvogels uit het net, 8 november 2024 (Peter Spierenburg)

BIJLAGE 2 TERUGMELDINGEN

Deze bijlage is opgebouwd uit drie delen:

- 1** een selectie van interessante eigen terugvangsten uit 2023;
- 2** in 2023 ontvangen meldingen van elders geringde vogels die door ons zijn afgelezen;
- 3** in 2023 ontvangen berichten van door ons geringde vogels die elders zijn teruggemeld.

Selectie eigen terugvangsten

In Tabel 9 staat een overzicht van opvallende eigen terugvangsten in 2024 (zie ook CES, p. 20). Het gaat daarbij met name om wat oudere zangvogels. Eindelijk werd er eens een Bokje terug gevangen uit een voorgaande winter.

Tabel 9. Interessante terugvangsten in 2024 van door onszelf geringde vogels.

Soort	Ringnr	Kleed*	Ringdatum	Controle	Opmerkingen
Bokje	H 426281	1kj	09-12-2022	31-01-2024	Eerste geval van plaatstrouw in opeenvolgende winters.
Pimpelmees	BJ 61777	1kj	30-07-2020	23-11-2024	
	BN 55981	1kj	04-11-2020	13-12-2024	
	BN 56287	1kj	20-11-2020	30-03-2024 08-11-2024 15-11-2022	
	BP 17669	1kj	30-08-2021	29-11-2024 25-10-2024	
	BN 56378	1kj	20-12-2020	18-02-2023 23-02-2023	
Koolmees	BN 56567	2kj	06-03-2021	08-11-2024	
Tuinfluiter	Y 067813	> 1kj vrouw	08-07-2021	15-05-2024 11-05-2024 29-04-2024 3x 2023 1x 2022	Minimaal 5 kj.
Grasmus	BJ 60669	> 1kj vrouw	27-04-2020	29-04-2024 06-05-2023 20-05-2021	Minimaal 6 ^e kj.
Tjiftjaf	APD 924	> 1kj	30-03-2021	06-04-2024 26-05-2024 19-06-2021	Minimaal 5 ^e kj. Tussentijds slechts eenmaal terug, in 2021.

* het kleed van de vogel bij het ringen

Elders geringd, in Meijendel teruggevangen

De terugvangsten van elders geringde vogels zijn te vinden in Tabel 10. De meest interessante was een Rietgors met Jersey-ring: niet eerder vingen we een vogel terug van dit eiland. Er kwam sterk verlaet een serie terugmeldingen uit België terug, sommige van 13 jaar eerder.

Tabel 10. Overzicht van elders geringde vogels die in Meijndel werden gecontroleerd.

Soort	Ringnr	Kleed*	Ringplek	Ringdatum	Controle	Opmerkingen
Tjiftjaf	Brussels CS 6284	> 1kj	Theux, België	16-03-2017	01-04-2021	Minimaal 6kj!
	Arnhem CCK 825	pull	Meijndel, Wassenaar, NH	07-05-2024	23-06-2024 08-07-2024	
	Arnhem CCK 896	pull	Meijndel, Wassenaar, NH	16-05-2024	20-06-2024	
	Arnhem CCK 502	pull	Meijndel, Wassenaar, NH	31-05-2024	23-06-2024	
	Arnhem CCK 549	pull	Meijndel, Wassenaar, NH	20-06--2024	26-07-2024	
	Arnhem CCK 565	pull	Meijndel, Wassenaar, NH	13-06--2024	20-07-2024	
Kleine Karekiet	Brussels 12043762	> 1kj	Sint Laureins, België	17-08-2011	08-08-2012	
	Brussels 12259310	1kj	Sint Laureins, België	21-08-2011	19-08-2012	
	Brussels 14664798	1kj	Hamme, St Anna, Dendermonde, België	27-08-2016	06-09-2016	
	Brussels 16381227	1kj	Haven Antwerpen, België	08-08-2020	12-08-2020	
	Brussels 18311742	1kj	Haven Antwerpen, België	29-07--2024	03-08-2024	
Rietzanger	Paris 9107356	1kj	Metropolitaine, Seine- Maritime, Haute- Normandie, Frankrijk	16-08-2023	23-06-2024 24-08-2024	
	Brussels 18475543	1kj	Eindhout, Laakdal, België	04-08--2024	12-08-2024	
Sprinkhaanzanger	BR 19408	1kj	Amsterdamse Waterleidingduinen, NH	10-08-2023	03-08-2024	
Tuinfluit	Brussels 61V42189	>1kj	De Haan, België	06-05-2020	08-08-2020	
Zwartkop	Brussels 123669197	1kj vrouw	Eidhout, Laakdal, België	24-09-2011	25-09-2011	
	Brussels 1162700	1kj man	Waremmes, België	25-08-2017	21-09-2017	
	Brussels 14540617	1kj man	Heuseux, België	10-09-2016	15-09-2016	
	Brussels 14657871	1kj man	Tongeren, België	08-09-2016	15-09-2016	
	Brussels 14657871	1kj man	Ingooigem, België	09-09-2016	20-09-2016	
	Brussels 13435544	1kj vrouw	Sint-Laureins, België	20-10-2013	08-11-2013	
	Brussels 13442556	1kj man	Zomergem, België	20-10-2013	02-11-2013	
	Brussels 12652828	1kj man	Neerharen, België	30-08-2012	23-09-2012	
	Hiddensee VH 92225	1kj man	Heßles Thüringen, Duitsland	09-08-2023	09-09-2023	
Braamsluiper	Brussels 14399997	volgroeid	Lommel, België	19-08-2017	24-06-2018 01-05-2019	
Goudhaan	Stockholm TC 9949	1kj vrouw	Värmlands Län, Hammarö, Zweden	10-10-2015	18-10-2015	Zeer late terugkoppeling.
Nachtegaal	Y 108780	Pull	Meijndel, Wassenaar, ZH	08-06-2023	14-04-2024 18-05-2024	
Roodborst	London AHY 1773	>1kj	Gadshill, Kent, Engeland	12-11-2022	08-11-2023	
Rietgors	Jersey V 861172	>1kj vrouw	St Ouens Pond, Jersey National Park, Jersey	29-10-2022	04-10-2024	Herkomstland een noviteit!

* het kleed van de vogel tijdens het ringen

In Meijndel geringd, elders gecontroleerd

Voor een overzicht van in Meijndel geringde vogels die elders werden terug gemeld, zie Tabel 11.

Tabel 11. Door ons geringd, elders terug gemeld (betreft ringvangsten, tenzij anders vermeld)

Soort	Ringnr.	Kleed*	Ringdatum	Controle	Terugmeldplek	Opmerkingen
Stormmeeuw	3723125	>2kj	30-12-2010	24-01-2025 15-02-2021	Zoetermeerse Plas, Zoetermeer, ZH	Nu >17 kj
Houtduif	5136297	> 1kj	07-07-2023	1-8-08-2024	Meijndel (parkeerplaats), Wassenaar, ZH	Dood gevonden
IJsvogel	P 39760	1kj	05-09-2024	26-10-2024	Amsterdamse Waterleidingduinen, NH	
Zware Kraai	5507184	2kj	15-01-2023	31-10-2024	Meijndel (strand), Wassenaar, ZH	
Pimpelmees	BT 84853	1kj	11-11-2023	01-05-2024	Ambt Delden, OV	Broedend in nestkast
	BT 8407	1kj	28-09-2023	21-02-2024	Den Haag, ZH	Bij ringer in tuin teruggevangen.
Koolmees	BT 04356	1kj	21-09-2022	13x tussen 31-08-2023 en 23-12- 2024	Wieringerwerf, NH	Terug als vrouw.
Cetti's Zanger	BT 45961	1kj	26-07-2023	27-12-2024 13-11-2024 21-09-2024 29-06-2024 23-06-2024	Amsterdamse Waterleidingduinen, NH	
Kleine Karekiet	F 559008	>1kj	11-06-1994	08-09-1994	Santiago do Cacém, Portugal	Na 30 jaar (!) de melding binnen.
	BG 46710	1kj	29-09-2017	19-08-2023	Herentals, België	7 ^e kj
	BP 17467	1kj	21-08-2021	26-07-2023	Herentals, België	
	BP 17541	1kj	24-08-2021	16-08-2023	Ooijse Graaf, Ubbergen, GE	
	BT 45223	1kj	20-08-2023	22-08-2023	Ingelmunster, België	
	BU 11906	1kj	12-08-2024	30-08-2024	Nanjizal, Land's End, Cornwall, Engeland	
Zwartkop	V 855669	1kj man	03-09-2017	06-04-2024 04-04-2023 09-04-2022 28-05-2022	Den Haag, ZH	Aflezing in tuin, voor derde jaar op rij. Inmiddels 8kj.
Grasmus	BT 45830	1kj	02-07-2023	16-08-2023	Oorderen, België	
Vuurgoudhaan	AYA 119	> 1 kj man	11-11-2023	20-01-2024	Rijswijk, ZH	Gepakt door kat.
	AYA 156	> 1 kj man	12-11-2023	13-03-2024	Kaiserhof, Wangerland, Nedersaksen, Duitsland	
Winterkoning	AYA 274	>1kj	17-02-2024	15-11-2024	Castricum, NH	
Roodborst	BT 84213	1kj	06-10-2023	08-04-2024	Søborg, Gilleleje, Nord Jutland, Denemarken	
Nachtegaal	Y 108780	pullus	08-06-2023	20-07-2024	Meijndel, Wassenaar, ZH	
Merel	L 610229	1 kj vrouw	28-10-2023	03-02-2024	Alphen a/d Rijn, ZH	Dood gevonden.
	L 610239	1 kj vrouw	28-10-2023	01-11-2024	Valsörarnas Storskär, Korsholm, Finland	
Heggenmus	BT 04095	1kj	04-09-2022	11-03-2024 03 t/m 09- 06-2023	Acaciastraat, Den Haag, ZH	In de tuin van een ringer van Vrs Meijndel
Groenling	Y 127561	2kj man	10-02-2023	08-04-2024	Onderdendam, Bedum, GR	
Vink	Y067022	1kj vrouw	26-09-2020	16-03-2024	Spurn, Kilnsea, East Riding of Yorkshire, Engeland	
Grote Barmisjs	BT 84861	> 1 kj man	12-11-2023	08-12-2023	Mirwart, Saint-Hubert, België	Afgelezen in het veld
	BT 85176	> 1 kj man	17-11-2023	03-12-2023	Nijlen, België	Afgelezen in het veld

	BU 11222	> 1 kj man	01-12-2023	13-04-2024	Sirni, Joensuu, Finland	
Kleine Barmsijs	BT 04799	1kj	04-10-2022	11-11-2023	Hingene, Bornem, België	Terug als vrouw
	BT 03333	1kj	22-10-2022	22-11-2023	Berendrecht, Antwerpen, België	Terug als vrouw
	BT 85658	1kj	22-11-2023	12-02-2024	Scherpenheuvel-Zichem, België	Als Grote gecontroleerd
	BT 85521	>1kj vrouw	22-11-2023	27-02-2024	Tilburg, NB	
	BT 85658	> 1 kj man	17-11-2023	03-12-2023	Nijlen, België	Afgelezen in het veld
Barmsijs spec.	BT 85165	1kj	17-11-2023	23-11-2023	Scherpenheuvel-Zichem, België	Als >1kj vr Grote gecontroleerd

* kleed van de vogel tijdens het ringen

BRONNEN

Adriaens, P. & Gibbins, C.. 2016. Identification of the *Larus canus* complex. Dutch Birding 38:1

de Knijff, P., van der Spek, V. & Fischer, J. 2012. Genetic identity of grey chiffchaffs trapped in the Netherlands in autumns of 2009-2011. Dutch Birding 34:6.

van Oosten H.H. 2024. Over de broedbiologie van Nachtegalen in de duinen van Meijendel. Limosa 97: 97-106

van der Spek, V. & de Knijff, P. 2021. Chiffchaff taxa in the Netherlands: a ten year genetic study. Dutch Birding 43:2.

van der Spek, V., van Muiswinkel, E. & van der Vliet, R. 2024. Jaarverslag Vrs Meijendel 2023. Stichting Vrs Meijendel, Den Haag
(https://www.trektellen.nl/static/doc/Vrs_Meijendel_jaarverslag_2023.pdf).

van der Vliet, R. 2024. Zoönosen-onderzoek bij Vogelringstation Meijendel. Holland's Duinen 84: 15-18 (<https://www.dunea.nl/duinen/magazine-hollands-duinen>).

Troost, G. 2025. Vrs Meijendel, Trektellen.nl (<http://www.trektellen.nl/site/info/403>)

Stichting Vogelringstation Meijndel
vogelonderzoek sinds 1963